

mægtigene. Jeg vilde derfor ønske, at man kunde faa Lovforslaget ændret paa dette Punkt, saaledes af Befolkningen kunde faa Retshjælp hos de statsansatte Fuldmægtige samtidig med, at vi afskaffede privat ansatte Fuldmægtige, og jeg vil opfordre den højtærede Justitsminister til ikke at opgive at søge at faa Standpunkterne bøjede sammen paa det Punkt. Jeg glæder mig over, at den højtærede Justitsminister ikke personlig er uvillig stemt overfor det. Naar man da ikke er kommet til Enighed, men har akkviesceret ved det, som nu er vedtaget af Flertallet i Folketinget, er Begrundelsen, saa vidt jeg kan skønne ved at læse Forhandlingerne, ogsaa væsentlig den, at man har ment, at der var for kort Tid til nu at blive enig, inden Rigsdags-samlingen slutter. Man har altsaa foreløbig opgivet det og kun søgt at gennemføre, hvad der kunde blive Flertal for, saa kunde vi senere vente at faa det andet. Jeg har nu imidlertid den Opfattelse, at har vi først skilt dette ud, vil det vist blive meget vanskeligt senere at faa det indført ved en særlig Lov. Naar man sætter Pris paa at faa denne Ordning, sikrer man det bedst ved at knytte den til det foreliggende Lovforslag. Jeg gør mig heller ikke stort Haab om, at det vil kunne lykkes at tilendebringe Forhandlingen om dette Lovforslag i den meget korte Tid, der sandsynligvis er tilbage af Samlingen; idet jeg meget maa ønske og agter at foreslaa, at Lovforslaget sendes til Behandling i et Udvalg. Jeg kan ikke opgive den Tanke, at det med den højtærede Ministers Medvirkning maa kunne lykkes at naa til et Resultat, der ogsaa kan tilfredsstille den Betragtning, som Mindretallet i Folketinget har gjort sig til Talsmand for.

Der er en anden Side af Sagen, som ikke har saa lidt Vægt, nemlig den økonomiske. Jeg skal ikke paa nogen Maade søge at kritisere, at man gaar til Statsansættelse. Jeg finder, at det er en Konsekvens af den nye Retspleje. Men det er saadan saavel i private som i offentlige Forhold, at selv overfor de største Goder; og det, som det kunde være mest hensigtsmæssigt at anskaffe, maa man spørge Pengepungen, om man har Raad. Jeg saa det Spørgsmaal rejst i Folketinget, hvad Reformens Gennemførelse vilde koste, men saa ikke, at der blev givet noget Svar derpaa. Vi har tidligere faaet en skønsmæssig Kalkulation — det kan kun være rent skønsmæssigt, selvfølgelig —, men da laa Tallene noget højt. Hvad man nu mener om Spørgsmaalet, ved jeg ikke noget om. Hvis den

højtærede Minister har nogen Mening derom, kunde det dog interessere mig at høre det.

Hermed skal jeg slutte mine Udtalelser, idet jeg haaber, at vi faar Lejlighed til at faa Sagen behandlet i Udvalg.

Josiassen: Det foreliggende Lovforslag ser ret uskyldigt ud, idet det kun omfatter tre Paragraffer. Men undersøger man Sagen nøjere, opdager man alligevel, at der knytter sig et Stykke Historie til det, og i Virkeligheden er Spørgsmaalet meget vigtigt for hele den danske Befolkning. Som allerede nævnt er det høje Ting ikke ukendt med Sagen. Allerede i 1908 og i 1909 var den til indgaaende Drøftelse, og man var i Princippet enig om at se at komme bort fra det nuværende Forhold, at Retsfuldmægtige har Lov til at drive privat juridisk Virksomhed. Det samme Synspunkt er gjort gældende i det samme Ting i 1921, og i 1923 naaede man til delvis Enighed her i det høje Ting om et Forslag i saa Henseende. Dette blev forelagt i Folketinget den 3. Oktober 1923 og henvist til et Udvalg, der den 27. Marts 1924 afgav en Betænkning, hvori der foresloges en ny Affattelse af Lovforslaget, en Affattelse, der i væsentlig Grad ligner den, det foreliggende Lovforslag har.

Under denne Sags mange Behandlinger her i Tinget siden 1908 er forskellige Faktorer taget med paa Raad saasom Underretsdommerne, Retsfuldmægtigene og Borgmesterfuldmægtigene, som af forskellige Grunde er stærkt interesserede i Sagen. Ikke mindst de sidstnævnte var stærkt økonomisk interesserede deri. Nogen egentlig Modstand fra den Side mærkede man ikke. Naturligvis blev der gjort opmærksom paa, at Adskillelsen af de private og de offentlige juridiske Forretninger vilde volde nogen Vanskelighed og medføre stor Udgift for Staten, og det blev gjort gældende, at Forholdet mellem Fuldmægtigene og Befolkningen i Almindelighed har været godt. Ikke desmindre imødesaa man Indførelsen af statsansatte Fuldmægtige med Velvillie. I Befolkningen har der været delte Meninger om Spørgsmaalet, og der kunde nævnes mange Eksempler paa, at man ikke har været ganske tilfreds med den nuværende Ordning, der jo til Tider medfører, at Fuldmægtige, der fungerer som Dommere, kan komme i en Slags Strid med sig selv, idet de som fungerende Dommere ofte kan komme til at behandle som offentlige Sager Forhold, de før har beskæftiget sig med som private Sager. Fra Sagførerens Side er der yttret ikke saa lidt Utilfredshed